

[Undervisningsministeren.]

Det er betegnende, at noget af det første, der skete efter Stavnsbaandets Løsning, efter de store Bondereformer, var netop dette, at man gennemførte en stærkt forbedret Seminarieundervisning. Man havde en Følelse af, at det var nødvendigt med den Frihed, der fulgte for Bondestanden i Mod-sætning til den tidligere Trældom, at højne Folkeoplysningen meget betydeligt, og det første Skridt i den Retning maatte være en Højnelse af Lærerstanden gennem en forbedret Læreruddannelse.

Men saa gik der over et halvt Hundrede Aar, et Par Menneskealdre, inden vi fik det næste Fremskridt, som ikke blev saa stort, fordi Seminarieordningen af 1791 paa Grund af den ulykkelige Krig, paa Grund af Statsbankerotten, paa Grund af de fattige Forhold, vi havde her i Landet til helt op i 40erne i forrige Aarhundrede, ikke kunde gennemføres efter dens Forudsætninger lige saa lidt som Skoleordningen af 1814. Seminarieundervisningen sank ned til at blive 2-aarig. Seminarierne førte mange Steder en fatig, forkrøblet Tilværelse. Efter Grundloven af 1849 følte man dog atter Trang til og Nødvendigheden af med den nye Folkefrihed at faa ogsaa en forøget Folkeoplysning. Dertil krævedes en forbedret Folkeskole, og dertil krævedes først og fremmest en forbedret Læreruddannelse, og vi fik da Seminarieloven af 1857, hvori man fastslog den 3-aarige Seminarieuddannelse. Vi havde i lange Tider gennemgaaende nøjedes med 2 Aar, takket være Tidernes Ugunst.

Paa dette Standpunkt, paa denne Lov er vi i Virkeligheden blevet staaende indtil nu. Vi fik ganske vist en Seminarielov i 1894, men den indførte ikke væsentlige Ændringer i den bestaaende Tilstand. Men selvfølgelig, det maa tilføjes, har Udviklingen, selv om vi ikke har faaet en ny Lov, ikke staaet stille. I Aarene siden 1894 er der foregaaet en Udvikling af megen Betydning, som blot ikke er fæstnet eller støttet ved nye Love. Ved den Bekendtgørelse, som min højtærede Forgænger, Undervisningsminister Byskov, udstedte i 1928 om Kravene ved Optagelsesprøven til Seminarierne, har man gennemført en Ordning, som i ikke ringe Grad skærpede Kravene og medførte en mere ensartet Uddannelse af de unge Mænd og de unge Piger, der optages paa vore Seminarier. Jeg vil imidlertid mene, at Tiden nu er inde til det tredje store Fremskridt paa dette Omraade, efter at der efterhaanden er gaaet et Par Menneskealdre, henimod trekvart Aarhundrede,

siden den sidste store Seminarielov gennemførtes.

Man har fra en enkelt Side været betænkelig ved det, man kalder den skærpede Optagelsesprøve. Man siger: Naar vi skal have en 4-aarig Seminarieuddannelse, gaar det ikke an ogsaa at skærpe Optagelsesprøven. Naar vi forlænger selve Læreruddannelses-tiden med et Aar, maa vi ikke ogsaa forlænge den Tid, der kræves til at forberede sig for en flink Folkeskoleelev, som søger Optagelse paa et Seminarium, med et Aar. Jeg tror, der er megen Overdrivelse heri. Man glemmer i Virkeligheden den Tilstand, der har udviklet sig, man glemmer den bestaaende Tilstand. Det er sagt fra mange Sider og fra kyndig Side, at den Optagelsesprøve, der forlanges gennem dette Lovforslag, som det nu er formet gennem Folketingets Behandling, ikke er væsentlig vanskeligere at bestaa end den, vi allerede har efter Bekendtgørelsen af 1928. Jeg tror ogsaa, det er rigtigt. Jeg tror ikke, den er væsentlig vanskeligere, men det hele er nu samlet, ordnet og fæstnet, dog saa elastisk, at selve Ordningen i Enkeltheder kan afpasses efter de skiftende Tider gennem Samvirken mellem Ministeren og det sagkyndige Udvalg. Jeg tror derfor heller ikke, at Uddannelsen til Lærer efter den nye Ordning vil kræve saa meget væsentlig længere Tid, end den hidtil har gjort, naar den da skulde være ordentlig. Jeg tror, det er rigtigt, og det har ogsaa vundet Anerkendelse fra alle Sider i det andet høje Ting og i Udvalget, at man ikke her i Loven fastsætter alt for faste Bestemmelser for Optagelsesprøven eller for den endelige afsluttende Prøve ved Udgangen fra Seminarierne. Det maa overlades til Tiden og Udviklingen, der skal være en vis Elasticitet. Men jeg har fremhævet i det andet høje Ting og vundet Tilslutning til den Tanke fra alle Sider, at med denne nye Ordning skulde der, som jeg allerede har antydnet, blive Mulighed for en mere fyldig og mere organisk Udvikling og Uddannelse og aandelig Modning.

Vi skulde i stadig højere Grad bort fra det rene Lektietæperi. De to første Aar paa Seminariet maa naturligvis i meget væsentlig Grad bruges til at opfriske og udvide Skolekundskaberne og de Kundskaber, der er erhvervet efter Skolen ved Forberedelsen til Optagelse paa Seminariet, men dog saaledes, at Hovedvægten ikke lægges paa, at Eleven tilegner sig et ganske bestemt Hukommelsesstof lige til at aflevere til Eksamen, som saa meget hurtigt glemmes igen. Selvfølgelig er et vist og betydeligt